

כפר יסיף, אל סנ"צ דויד פרנקו, העומד בראש מישטרת האיזור. הוא תבע ממנו שתגבר את כוחות המישטרה ב־איזור, אך לא נענה. פרנקו אמר שהכוח המצוי במקום מספיק. באיזור ממוקמת נקודת מישטרה, בין כפרי־סיף ואבו־סנן. בתחנה זו משרתים שלושה שוטרים. ראש מועצת הכפר הדרוזי ירקא, ש־הגיע לכפר יסיף, דיווח שאין מחסום מישטרתי בין ג'וליס וכפר יסיף, שהמדר־חק ביניהם הוא רק שני קילומטרים. מור־קוס תבע מחסום — ולא נענה.

ביום השני הבחינו תושבי כפרו בתי־נועות חשודות: מכונית רנו בעלת מיספר צבאי הסתובבה ליד בית המועצה המקומית. מכונית אחרת חנתה ליד קבר קדוש לדרוזים, בעיבורי הכפר. צעירים מאנשי ג'וליס סבבו ברחוב הראשי בכפר יסיף,

כפרי האיזור, ובראשה הועמד שיחי' סלח הניפס, דרווי משפרעם שהיה חבר־כנסת. ועדה זו הגיעה לג'וליס כבר במוצאי־השבת, וכאשר חזרה לכפר יסיף נמסר לחבר־רי המועצה שם שהסיכויים למציאת הבר־נה הם טובים. אנשי כפר יסיף התבקשו להכין 150 אלף לירות, כתשלום ראשון לפיצוי מישפחת ההרוג. ביום הראשון ב־בוקר נטלה עימה ועדת־הפיס את הכסף, שנאסף במהירות. לג'וליס, שם התקיימה הלוויית ההרוג.

באין סולחה —

יש הרוגים

ביום הראשון אחר־הצהריים, חזרה ועדת־הפיס לכפר יסיף, והחזירה את הכסף. שיחי' חניפס הודיע: הוועדה נכש־

זהו עסאד סאיג, גיסו של הנרצח דאוד. גם דירתו שלו נהרסה ונבזזה. כל בקשותיו של נימר מורקוס, ראש מועצת כפר יסיף, להביא למקום כוחות מישטרה שיגנו על הכפר מפני ההתקפה הצפויה לא נענו.

ג'יס מוכה

לה בתפקידה. לא הושג פיוס. לא תהיה שביתת־נשק. לא תהיה סולחה. מאותו הרגע ואילך היה ברור: משהו עומד להתרחש. אם לא הושגה שביתת־נשק, פירוש הדבר שהנשק יופעל. אם אין סולחה — יהיו הרוגים. בכפר יסיף היתה הדאגה רבה. זהו כפר גדול — כ־6,000 תושבים — המשמש מר־כו לכפרי האיזור: הכפרים הדרוזיים ירקא וג'וליס, והכפר אבו־סנאן, שבו מתגוררים נוצרים, מוסלמים ודרוזים. גם בכפר יסיף עצמו מתגוררות כ־20 מישפחות דרוזיות. לכאורה, נמשכו החיים כסידרם. ילדי ג'וליס המשיכו להגיע לבית־הספר בכפר יסיף, ונהגי המוניות מג'וליס המשיכו לבוא לתחנת המוניות שבכפר. הבנקים והחנויות שבכפר הגדול המשיכו לשרת את לקוחותיהם מכל כפרי הסביבה. אך לכל היה ברור, שהשקט לא ימשך עוד זמן רב.

מייד אחרי כישלונה של ועדת־הפיס, טילפן נימר מורקוס, ראש מועצת

הוצביעו לעבר בתים וחנויות. נימר מורקוס מצא עצמו במצב נואש. הוא ידע יפה מהם יחסי הכוחות. רבים מאנשי ג'וליס משרתים במישמ־הגבול ובצה"ל. מצוי ברשותם נשק רב, ברישיון וללא רישיון. רמז על מה שעלול היה להתרחש ניתן כבר לפני שנים, בק־רב שפרץ בין שתי מישפחות דרוזיות ב־אבו־סנאן הסמוכה. אז נעשה שימוש ב־שק אוטומטי, ברימונים ובמטולי־רקטות (בזוקות). בכפר יסיף — אחד המעוזים העיקריים של רק"ח בגליל המערבי — מסוכן מאוד להחזיק נשק ללא רישיון או להשתמש בו. אנשי כפר יסיף יכלו לסמוך רק על המישטרה או הצבא, שיגנו עליהם מפני זעמם של אנשי הכפר הסמוך. אך המיש־טרה לא נמצאה באיזור. עשרות שיחות טלפון שניהל מורקוס עם מטה המישטרה בעכו הביהירו לו, כי בעת צרה לא יעמדו כוחות החוק להגנת תושבי כפרו. כפר יסיף היה חשוף לחלוטין. מפורז

דמות אדם בדם

הודה סאיג, אחות ההרוג, ואשתו ההרה, עפיפי דאוד, ניצבות ליד המקום שבו שכב הנרצח מתבוטס בדמו. כאשר פונה, זה היה כבר מאוחר מדי. הוא מת בבית החולים מאיבוד דם.

מכוחות מישטרה, מישמ־הגבול או צבא. ממתין לפוגרום. ומה שהיה ידוע לתושבי כפר יסיף היה ידוע יפה גם לאנשי ג'וליס. רבים מהם משרתים בכוחות הביטחון באיזור. היה ברור להם, שיוכלו לעשות בכפר יסיף כרצונם. המישטרה לא תתערב. וזו אכן היתה הקריאה שנשמעה בג'וליס ביום השלישי בצהריים, כאשר נאספו

הכוחות לפוגרום הגדול, המתוכנן היטב, ככל הנראה: "השילטון איתנו!" היום. מרבית התלמידים כבר עזבו את בית־הספר היסודי, ונותרו שם רק תלמידי שתי הכיתות העליונות. החנויות ברחוב הראשי היו פתוחות, אך התנועה היתה דלילה. אחותו של ההרוג, הודה (המשך בעמוד 52)

שוד, ביזה, הרס נשות מישפחת חזזה, סעדה ולמיה, הבן עיסא והבת ויויאן, ניצבים ליד מיטותיהם. חדר השינה נשרף על־ידי אנשי ג'וליס. פוגרום זה מזכיר את הפוגרומים ברוסיה ובאוקראינה.